

Der er kun én Ting, jeg vil gøre en Bemærkning om; det er i øvrigt fremhævet fra samtlige de tre foregaaende Taleres Side. Det er Bestemmelserne i §§ 12 og 15 om det Tidspunkt, da Afstemningen kan slutes. Der er jo for Kjøbenhavn og de større Byer fastsat, at for Folketingsvalgenes Vedkommende kan Afstemningen slutes Kl. 5 og ved Valg af Valgmænd Kl. 3. Det er allerede saa vel i det private Forslag, som blev indbragt i Fjor, som ved Udtalelser tidligere hævdet, at Slutningen for Afstemningen absolut maa sættes til Kl. 8. Der er sagt af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, at Kl. 8 var dog maaske noget sent. Det kan være. Det tror jeg for øvrigt ogsaa, vort Parti kunde slutte sig til, men paa den anden Side maa jeg sige, at Kl. 5 og Kl. 3 er for tidligt, og jeg tror, det er i alle Parter velforstaaede Interesse at gaa bort herfra. Vi vide jo alle godt Besked med, at disse Klokkeslet ikke blive overholdte i Praksis. Hvis man fastsætter dem i Loven, vil det kun føre til, at der paalægges Vælgernes Ledere, om jeg saa maa sige, en Del unødigt Besvær, thi Valgene ville jo ikke blive sluttede alligevel til den Tid. Jeg tror, at dersom man sætter Afslutnings-tiden til Kl. 7 baade ved Folketingsvalgene og Valgmændsvalgene, vil Resultatet deraf blive godt for alle Parter; saa ville alle Vælgerne møde saa tidlig, som deres Tid tillader det, og de Vælgere, der først kunne møde efter Kl. 6, ville møde saa hurtigt derefter, de kunne. Resultatet af, at man sætter Afslutningen til Kl. 7, vil ganske sikkert blive, at Kl. 7 er Stemmeafgivningen forbi; men dersom man fastholder, at Afstemningen kan slutes eventuelt Kl. 5 og Kl. 3, kan Følgen deraf meget let blive, at Valgene blive trukne betydelig længere ud, end hvis man sætte Tiden til Kl. 7. Jeg vil i alt Fald anbefale det Udvalg, som eventuelt bliver nedsat, at holde paa Tiden Kl. 7, men, som sagt, skulde det blive Tilfældet, at et Flertal fastholder Kl. 3, saa er deri vel ikke nogen større Ulykke for nogen Part, men jeg tror blot ikke, det er praktisk. Selv om det imidlertid skulde blive fastholdt, tror jeg at turde sige paa mit Partis Vegne, at vi ønske, at Loven maa komme igennem i denne Rigsdagssamling selv uden denne Ændring.

Indenrigsministeren (Bardenfleth): Da jeg tillod mig at fremsætte dette Lovforslag for det høje Ting, fremhævede jeg de Grunde, som havde ledet Regeringen til at

udarbejde et Forslag om Forandringer i Valgloven med Hensyn til Afstemningen, hvilket Emne i flere Rigsdagssamlinger havde været Genstand for Lovforslag fremkomne ved privat Initiativ. Blandt disse Grunde var der særlig den, at Regeringen altid har stillet sig paa det Standpunkt, at Forudsætningen for, at man kan gaa til væsentlige Forandringer i de gældende Valgbestemmelser, maa være den, at de bæres frem af en almindelig Stemning i Befolkningen. Naar det nu maa erkendes og vistnok ikke vil blive modsagt, at der i de senere Aar er kommen en voksende Stemning for en Forandring paa det Punkt, som dette Lovforslag særlig omhandler, og da det ogsaa af Forhandlingerne i begge Rigsdagens Afdelinger fremgik, at man nærede Interesse for Spørgsmaalet og var villig — ogsaa fra dette Tings Side — til at tage Spørgsmaalet under grundig Overvejelse, fandt Regeringen sig særlig opfordret til at gøre sit for at fremme Sagen i den Form, som Regeringen vilde anse for den heldigste. Det er nu ganske vist saa, at Regeringen tidligere har ment at burde gøre sin Tiltræden af denne Forandring afhængig af, at man samtidig med Afskaffelsen af Kaaringen, hvorom jeg senere skal udtale mig, gik til en Afskaffelse af den offentlige Valghandling og Henlæggelse af Afstemningen til de enkelte Kommuner; men det har jo været umiskendeligt, at denne sidste Ændring i Bestemmelserne for Tiden vil være overordentlig vanskelig at opnaa. Spørgsmaalet maatte da stille sig saaledes, om man af Hensyn til Gennemførelsen af den sidste Del af ønskelige Ændringer i Valgloven skulde opsætte en Forandring i Bestemmelserne med Hensyn til selve Afstemningen paa Valgdagen efter Valghandlingen. Det staar da saaledes for Regeringen, at en Forandring i disse sidste Regler paa ingen Maade kan siges at udelukke, at man senere og maaske i en ikke fjern Fremtid kan gaa til at henlægge Afstemningen til de enkelte Kommuner. Man tør vel sige, at de Forhaabninger, der maaske oprindelig have været nærede om, at selve Valghandlingen skulde kunne paavirke Vælgernes Afstemning, efterhaanden ere bristede. Forholdene have jo efterhaanden udviklet sig saaledes, at der fra intet Partis Side egentlig næres Tvivl om, hvorledes Stemningen blandt Vælgerne i det hele og store vil stille sig paa Valgdagen. Man kan ofte se, at de forskellige Kandidater med tilnærmelsesvis Sikkerhed kunne forudsige, hvor stort Antal Stemmer der vil falde paa dem. For-